

ПОЛОЖЕННЯ
про підготовче відділення Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Підготовче відділення Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (далі – Університет) функціонує у складі навчального відділу Університету і здійснює свою діяльність згідно з Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статутом Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя та іншими чинними нормативно-правовими актами України, наказами ректора університету, рішеннями Вченої ради Університету та цим Положенням.

1.2. Підготовче відділення надає платні послуги в сфері освітньої діяльності щодо підготовки до вступу громадян України до закладів вищої освіти України для здобуття ступенів вищої освіти відповідно до постанов Кабінету Міністрів України №796 від 27.08.2010 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» та №1628 від 10 грудня 2025 р. «Порядок реалізації експериментального проекту підготовки слухачів підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти»».

1.3. Підготовче відділення впроваджує разом з іншими структурними підрозділами Університету освітні програми з метою подолання освітніх втрат, що виникли внаслідок тимчасової окупації територій України чи широкомасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України та збереження людського капіталу шляхом підвищення рівня підготовки громадян України до вступних випробувань та конкурсного відбору на навчання для здобуття вищої освіти.

1.4. Підготовче відділення функціонує, використовуючи матеріально-технічну базу та професорсько-викладацький потенціал Університету.

1.5. Керівництво підготовчим відділенням здійснює завідувач навчального відділу. Завідувач у межах своїх повноважень несе відповідальність за організацію роботи підготовчого відділення, забезпечує взаємодію підготовчого відділення зі структурними підрозділами Університету.

1.6. Підготовче відділення працює у взаємодії з приймальною комісією Університету, деканами факультетів, директором навчально-наукового інституту, кафедрами, відділом кадрів та документообігу, бухгалтерією, видавництвом та іншими підрозділами Університету.

2. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

2.1. Підготовче відділення створене з метою надання платних освітніх послуг.

2.2. Основними напрямками діяльності підготовчого відділення є:

- набір слухачів на підготовчі курси за різними формами навчання та організаційний супровід освітнього процесу;
- набір слухачів на підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» та організаційний супровід освітнього процесу;
- проведення та координація профорієнтаційної роботи серед учнів закладів загальної середньої освіти, студентів професійної, фахової передвищої освіти;
- інформування широких верств громадськості про діяльність підготовчого відділення через мережу Інтернет;
- розробка та поширення інформаційних матеріалів.

3. ФУНКЦІОНАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Підготовчі курси

3.1.1. На підготовчому відділенні для громадян України діють денні підготовчі курси, які, зазвичай, проводяться щонеділі.

За бажанням слухачів можливе проведення занять на курсах дистанційно.

3.1.2. Заняття на підготовчих курсах розпочинаються відповідно до затвердженого графіку і можуть діяти як повний навчальний рік, так і кілька місяців. На курсах вивчають навчальні предмети, які вступники мають скласти для вступу до закладів вищої освіти України, зокрема: математику, українську мову та літературу, історію України, фізику, англійську мову, географію, біологію.

3.1.3. Вступники на підготовчі курси подають:

- заяву на ім'я ректора;
- копію паспорта або свідоцтва про народження (для осіб, які за віком не мають паспорта); ідентифікаційного номера тощо.

3.1.4. Зарахування слухачів на підготовчі курси здійснюється наказом ректора, відповідно до заяв слухачів та оплати за навчання, згідно із поданням завідувача навчального відділу.

Підставою для дострокового відрахування слухача з курсів є його письмова заява.

3.2. Підготовче відділення «Відкритий шлях до вищої освіти»

3.2.1. На програми підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» можуть вступити громадяни України таких категорій:

1) жителі тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України, територій активних бойових дій (територій активних бойових дій, на яких

функціонують державні електронні інформаційні ресурси), територій можливих бойових дій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 28 лютого 2025 р. №376, які не змогли взяти участь у вступній кампанії;

2) особи, позбавлені особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення;

3) особи, звільнені з військової служби усіх категорій після 24 лютого 2022р.;

4) громадяни України, які проходять військову службу, що мають можливість, бажання і згоду командування;

5) громадяни України, які повернулися з-за кордону;

6) громадяни України, які перебувають за кордоном;

7) особи, зареєстровані для участі в національному мультипредметному тесті, які не з'явилися на тестування і при цьому не належать до категорій осіб, зазначених у підпунктах 1-5 цього пункту;

8) особи, які неуспішно склали національний мультипредметний тест;

9) випускники останнього року навчання закладів загальної середньої освіти, професійної освіти, фахової передвищої освіти.

3.2.2. Тривалість програми (програм) підготовки слухачів підготовчого відділення становить від трьох до шести місяців.

3.2.3. Зарахування слухачів підготовчого відділення здійснюється один або два рази на рік за рішенням Університету: не пізніше 1 грудня та/або не пізніше 1 березня.

Особа може отримати для навчання на підготовчому відділенні державний грант на навчання одноразово.

3.2.4. Навчання слухачів на підготовчому відділенні відбувається за денною формою.

3.2.5. Фізичні особи, зазначені у пункті 3.2.1 цього Положення, можуть набути статусу слухача підготовчого відділення, якщо вони здобули повну загальну середню освіту (завершують її здобувати в поточному навчальному році) і раніше не навчалися на підготовчому відділенні та/або не набували статусу здобувача вищої освіти на першому або другому рівні вищої освіти за кошти державного бюджету (крім осіб, які не розпочали навчання) та/або за кошти фізичних (юридичних) осіб.

3.2.6. Для набуття статусу слухача підготовчого відділення Університету особи подають через офіційний веб-сайт Університету заяву в режимі он-лайн із зазначенням:

– прізвища, власного імені, по батькові (за наявності), дати народження, паспортних даних;

– реквізитів документа про повну загальну середню освіту, якщо такі реквізити містяться в Реєстрі документів про освіту Єдиної державної електронної бази з питань освіти; або

відомостей про надання засвідченої копії документа, інформація про який відсутня в зазначеному Реєстрі; або

відомостей про видачу довідки про навчання на останньому році навчання закладу загальної середньої освіти, професійної освіти, фахової передвищої освіти;

– категорії учасників експериментального проекту, передбаченої пунктом 3.2.1 цього Положення, та реквізитів або відомостей про надання електронних копій оригіналів підтвердних документів;

– форми підготовки (денна/дистанційна);

– навчального предмета на вибір (в разі зазначення іноземної мови додатково здійснюється вибір мови із запропонованого переліку);

– джерела фінансування (за рахунок коштів державного бюджету у визначених Порядком реалізації експериментального проекту підготовки слухачів підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» випадках або за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб).

У разі навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб укладається відповідний договір (контракт) про фінансові зобов'язання щодо оплати навчання. Договір (контракт) про фінансові зобов'язання щодо оплати навчання може бути укладений дистанційно з накладенням кваліфікованих електронних підписів, зокрема шляхом акцептування публічної оферти.

До заяви в електронній формі особа додає мотиваційний лист разом з додатками, що надсилаються нею на адресу електронної пошти підготовчого відділення.

3.2.7. Для іноземних документів про освіту здійснюється валідація шляхом проведення аналізу документа про освіту в частині відповідності освітнього рівня умовам доступу до вищої освіти та вимогам щодо оформлення документів про освіту. Валідація здійснюється приймальною комісією закладу вищої освіти або установою, на яку покладено функції національного інформаційного центру академічної мобільності.

3.2.8. Приймальна комісія закладу вищої освіти за підсумками розгляду поданої особою заяви, доданих до неї документів та перевірки щодо відповідності особи вимогам щодо участі в експериментальному проекті приймає рішення про зарахування особи на навчання на підготовчому відділенні.

3.2.9. Накази про зарахування особи слухачем підготовчого відділення видаються ректором на підставі рішення приймальної комісії Університету. У разі коли слухач підготовчого відділення без поважних причин не розпочав навчання протягом

10 календарних днів від дати їх початку, наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується такої особи.

3.2.10. Освітня програма підготовчого відділення включає навчання слухачів підготовчого відділення з кожного обов'язкового навчального предмета в обсязі, не меншому ніж 90 годин безпосередньої участі слухачів в освітньому процесі, та містить не менше одного навчального предмета на вибір у такому самому обсязі. Додатково Університет з урахуванням потреб та відповідно до законодавства для окремих категорій слухачів підготовчого відділення забезпечує українознавчий компонент, психологічну підтримку, професійну орієнтацію.

3.2.11. Університет забезпечує поселення слухачів підготовчого відділення денної форми підготовки, які не мають постійного місця проживання, в гуртожитках.

3.3. Освітній процес на підготовчих курсах/відділенні проводиться відповідно до освітніх програм, які розробляються кафедрами на основі програм зовнішнього незалежного оцінювання Українського центру оцінювання якості освіти.

3.4. Основними видами навчальних занять є: лекції, практичні, консультації.

3.5. Основними формами контролю на підготовчих курсах/відділенні є: тестові контрольні роботи, самостійні роботи, підсумкова атестаційна робота.

3.6. Кількість груп слухачів залежить від обсягу прийому.

3.7. Навчання на підготовчих курсах/відділенні здійснюється в позанавчальний для закладів загальної середньої, професійної та фахової передвищої освіти час.

3.8. До роботи на підготовчих курсах/відділенні залучаються провідні викладачі Університету, інших закладів освіти, які мають значний досвід роботи в системі довузівської підготовки та високий рівень кваліфікації. Навантаження працівників, які зараховуються на роботу до підготовчого відділення, не входить до навантаження за їх основним місцем роботи.

4. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

4.1. Підготовче відділення існує та виконує свої функції за рахунок коштів, передбачених відповідними кошторисами.

4.2. Оплата за навчання слухачами здійснюється відповідно до встановленого кошторису, який, за погодженням з головним бухгалтером, затверджується ректором Університету і не може змінюватися протягом навчального року.

4.3. Вартість навчання слухачів визначається окремо для кожної освітньої програми із врахуванням форм навчання та обсягу наданих слухачеві навчальних послуг.

4.4. Плата за навчання слухачем підготовчих курсів/відділення вноситься на рахунок Університету до початку занять.

У разі навчання на підготовчому відділенні «Відкритий шлях до вищої освіти» за денною формою слухачі підготовчого відділення, які належать до категорій осіб, зазначених у підпунктах 1-4 пункту 3.2.1 цього Положення, та зараховані на навчання на підготовчому відділенні за рахунок коштів фізичних осіб, забезпечуються правом на надання державних грантів на навчання, компенсацію витрат на проживання у гуртожитках (в разі поселення) та виплату споживчої допомоги у розмірі одного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року на одну особу, в розрахунку на місяць за рахунок коштів державного бюджету.

Дія абзацу першого цього пункту не поширюється на фізичних осіб, що є учасниками експериментального проекту, щодо надання державної допомоги на навчання дітям деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, допомога, яким була надано відповідно до Порядку реалізації експериментального проекту щодо надання державної допомоги на навчання дітям деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2025 р. №318 «Про реалізацію експериментального проекту щодо надання державної допомоги на навчання дітям деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України».

4.5. Розмір державного гранта на навчання визначається як добуток тривалості навчання (у місяцях) та розміру гранта на місяць навчання, яка встановлюється на рівні вартості одного місяця навчання, розрахованої закладом вищої освіти відповідно до законодавства. Розмір гранта на місяць навчання не може перевищувати 3 тис. гривень. Державний грант виплачується одноразово протягом місяця після видання МОН наказу про його надання.

4.6. Працівники підготовчого відділення приймаються на роботу на умовах, передбачених чинним законодавством України, а оплата їх праці здійснюється за ставками погодинної оплати, відповідно до фактично виконаної роботи.

5. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ

5.1. Права та обов'язки слухачів, викладачів та співробітників регламентуються чинним законодавством України, нормативними актами Міністерства освіти і науки України, статутом Університету, даним Положенням та іншими рішеннями, прийнятими в Університеті.

5.2. Слухачі Підготовчого відділення мають право на:

- отримання освітніх послуг на високому професійному рівні;
- користування навчальними аудиторіями та обладнанням під час занять під керівництвом викладачів;

– отримання інформації про умови прийому на підготовчі курси/відділення, порядок проведення занять, терміни навчання й вимоги до слухачів.

5.3. Слухачі підготовчого відділення зобов'язані:

– своєчасно і регулярно відвідувати заняття;
– у повному навчальному обсязі виконувати завдання, які передбачені освітніми програмами;

– дотримуватися правил внутрішнього розпорядку Університету.

5.4. Випускники підготовчих курсів зараховуються до Університету на умовах діючих на цей час правил прийому до Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

5.5. Випускниками підготовчого відділення «Відкритий шлях до вищої освіти» вважаються особи, які повністю виконали навчальний план, засвоїли програми відповідних дисциплін та успішно склали випускні экзамени з кожного навчального предмета.

Випускники підготовчого відділення отримують свідоцтво про навчання на підготовчому відділенні в електронній формі з переліком курсів вивчених дисциплін та оцінок відповідних випускних екзаменів.

Випускники підготовчого відділення в рік отримання свідоцтва в разі вступу на навчання для здобуття вищої освіти до Університету, на спеціальності, яким надається особлива підтримка, отримують 15 додаткових балів до конкурсного балу за особливі успіхи у навчанні.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення набирає чинності з дати схвалення Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення та/або його нова редакція розглядаються і затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.

*Схвалено Вченою радою університету
23 грудня 2025 року, протокол №7*